

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 19/02/2026 16:43
Sayı: E-120.07.03-1803263

Sayı : E-54045643-610-23509450

Konu : Soru Önergesi (7/37459)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA **7/37459**
G.K. 65

İlgi : 15.12.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1757971 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'a ait 7/37459 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/37459) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 432D27E1-0FB7-47BF-9C03-4B68FAF98E6D

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Levent BOZKURT

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MAHMUT TANAL'A AİT 7/37459 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) 15. Bölge Müdürlüğü tarafından Mardin ilinde 141.778 hektar arazinin sulanması hedeflenmektedir. 2025 yılı sonu itibarıyla “Mardin Ceylanpınar Ovaları Cazibe Sulaması 3. Kısım Şebeke” işi kapsamında 6.283 hektar “Mardin Depolaması Cazibe Sulaması” işi kapsamında 2.988 hektar olmak üzere toplam 9.271 hektar alan sulanmaktadır.

“Mardin Ceylanpınar Ovaları Cazibe Sulaması 3. Kısım Şebeke İkmal” işi kapsamında 10.050 hektar, “Mardin Depolaması Cazibe Sulaması” işi kapsamında ise 12.584 hektar olmak üzere toplam 22.634 hektar alanda çalışmalar devam etmektedir.

Bunun yanı sıra, GAP Eylem Planı’nda bulunan “Mardin Depolaması Pompaj Sulaması 1. Kademe”, “Mardin Depolaması Pompaj Sulaması 2. Kademe” ve GAP Eylem Planı dışında bulunan “Mardin Depolaması Pompaj Sulaması 3. Kademe” ile “Hilvan Siverek Pompaj Sulaması” işlerinin projeleri tamamlanmış olup inşaatı henüz ihale edilmemiştir.

DSİ 10. Bölge (Diyarbakır) Müdürlüğüne Mardin il sınırları içerisinde “Şerifbaba Göleti” ile 120 hektar, “Mardin Derik Dumluc Barajı Sulaması” ile 2.360 hektar, “Hanok Sulaması” ile 250 hektar tarım arazisi sulanmaktadır.

“Yıldız Göleti ve Sulaması” kapsamında yenileme proje çalışması devam etmekte olup iş kapsamında 220 hektar tarım arazisinin sulanması amaçlanmaktadır.

“Mardin Nusaybin Çağ Çağ Sulaması” yenileme rapor çalışmaları kapsamında toplam 8.600 hektar tarım arazisi sulaması çalışması devam etmektedir.

Savur ilçe sınırları içerisinde yer alan “Kralkızı-Dicle Cazibe 3. Kısım” ve “P3 Pompaj Sulaması” kapsamında toplam 2.716 hektar, planlama çalışmaları devam eden “Ahmetli-Yardere Yer Üstü Suyu” kapsamında toplam 374 hektar tarım arazisi sulanması işi devam etmektedir.

“Cizre Barajı HES ve Sulaması” kapsamında toplam 12.620 hektar tarım arazisi sulaması amaçlanmakta olup sulama şebekesi proje aşamasındadır. Baraj inşaat çalışması da devam etmektedir.

“Mardin Savur Bağlıca” ve “Mardin Savur Künüfür Gölet ve Sulamaları” proje kapsamında toplam 789 hektar tarım arazisi sulanacaktır.

Sulama yatırımlarının artırılmasına yönelik Çiftçilere Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi kapsamında, modern basınçlı sulama sistemlerinin yaygınlaşması amacıyla %50 oranında hibe desteği verilmektedir.

Tarımsal üretimin artırılması amacıyla Mardin ilinde 2021 yılında 21 yatırımcıya 1.452.906 TL, 2022 yılında 29 yatırımcıya 2.498.749 TL, 2023 yılında 10 yatırımcıya 465.286 TL, 2024 yılında 13 yatırımcıya 2.725.386 TL ve 2025 yılında 23 yatırımcıya 37.156.031 TL olmak üzere son 5 yıl içinde 96 yatırımcıya 11.636 dekar alanda 44.298.358 TL hibe desteği verilmiştir.

İl yayım programı kapsamında “Sulama Destekleri” konusunda çiftçilere yönelik; 2021 yılında düzenlenen tarımsal eğitim ve yayım faaliyetine 15.175 kişi, 2022 yılında 32.132 kişi, 2023 yılında 25.632 kişi, 2024 yılında 28.878 kişi ve 2025 yılında 25.264 kişi olmak üzere son 5 yılda toplam 127.081 kişi katılmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

“Modern Tarım Teknikleri Destekleri” konusunda çiftçilere yönelik; 2021 yılında düzenlenen tarımsal eğitim ve yayım faaliyetine 2.887 kişi, 2022 yılında 6.813 kişi, 2023 yılında 4.695 kişi, 2024 yılında 8.645 kişi ve 2025 yılında 4.192 olmak üzere son 5 yılda toplam 27.232 kişi katılmıştır.

Bakanlığımız tarafından hazırlanan ve Avrupa Komisyonu ile müzakere edilmek suretiyle onaylanan IPARD Programı kapsamında tarım, gıda ve hayvancılık işletmelerimizin modernizasyonu ve AB standartlarında yeni işletmelerin kurulması ile kırsal alanlarımızdaki ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve iş olanaklarının geliştirilmesine yönelik olarak hazırlanan projelere %50-75 oranlarında hibe desteği verilmektedir.

2011 yılından beri 42 ilimizde uygulamakta olduğumuz IPARD Programı, 2024 yılından itibaren IPARD-3 Programının uygulanmasına başlanmasıyla birlikte bütün illerimize yaygınlaştırılmıştır.

IPARD Programının uygulanmaya başladığı 2011 yılından bugüne kadar Mardin ilimizde, 269 projeye reel fiyatlarla toplam 1,7 milyar TL hibe desteği verilmiş, bu hibeler sayesinde reel fiyatlarla 3,8 milyar TL yatırım yapılmış ve 1.573 insanımıza istihdam imkânı sağlanmıştır.

IPARD Programı kapsamında, üretici örgütlerimize pozitif ayrımcılık yapılmaktadır. Bu çerçevede, üretici örgütleri tarafından sunulan projeler “ortaklaşa yatırım” olarak değerlendirilerek ilave hibe verilmekte; ayrıca bu projelere seçim aşamasında ek puan vermek suretiyle avantaj sağlanmaktadır.

Mardin ilimizde bugüne kadar üretici örgütleri tarafından sunulan 23 projeye reel fiyatlarla 256,8 milyon TL hibe desteği verilmiş ve bu suretle 419,7 milyon TL yatırım yapılması sağlanmıştır.

Bakanlığımız Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından, Mardin’in yer aldığı Fırat-Dicle Havzası için suyun sürdürülebilir kullanımını güçlendirmek ve kuraklıkta kriz yerine risk yönetimi anlayışıyla zararları azaltmak üzere çalışmalar yürütülmekte olup iklim değişikliğinin su kaynaklarına etkisi 2030, 2050, 2070 ve 2100 yılları için su-nüfus projeksiyonları, Havza Koruma Eylem Planı ve Kuraklık Yönetimi Planı hazırlanmıştır.

Ayrıca “Değişen İklimle Uyum Çerçevesinde Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2033)” 2023/9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yürürlüğe girmiş; 10 yıllık hedef/eylemler belirlenmiş ve kentsel, endüstriyel, tarımsal ve bireysel alanlara yönelik 162 su verimliliği rehberi hazırlanmıştır.

Bu çerçevede Mardin dâhil tüm illerimizde tarımsal su kullanım verimliliğinin artırılmasıyla sulama randımanının 2030’a kadar %60, 2050’ye kadar %65’e yükseltilmesi hedeflenmekte; kapalı sistem iletim/dağıtım, damla-yağmurlama, yağmur suyu hasadı, arıtılmış atık su kullanımı, parsel bazlı ölçüm, sensör/izleme/karar destek, sulama zamanlaması, gece sulaması ve çiftçi eğitimleri öncelikli uygulama alanları olarak ele alınmaktadır.

Bakanlığımızca tarımda kullanılan suyun etkin kullanımını sağlamak üzere 2007 yılından itibaren bireysel tarla içi modern sulama sistemlerine Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında %50 oranında hibe desteği sağlanmaktadır.

Diyarbakır, Batman, Siirt, Şırnak, Mardin, Elazığ, Bingöl, Muş, Bitlis, Van ve Hakkari illerini kapsayan “Dicle Alt Havzası” Türkiye’nin 25 havzasından biri olup “Havza Master Planı” çalışması kapsamında;

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Havza su potansiyeli ve kalitesi, arazi kullanım durumları, toprak kaynakları, su kullanımları ve ihtiyaçlarının belirlenerek su bütçesinin oluşturulması,
- Belirlenen potansiyelin değerlendirilme öncelikleri ile muhtemel su ihtiyaçlarının tespiti,
- İhtiyacın karşılanma yöntemleri ile teknik, ekonomik ve çevresel yapılabilirliğinin genel anlamda incelenmesini sağlamıştır.

Yapılan çalışma neticesinde, işin amacına yönelik olarak su ve toprak kaynakları potansiyelini bütüncül bir yaklaşım içinde değerlendirerek, havzanın sosyal ve ekonomik gelişmesine katkı sağlayacak bir “Havza Master Planı” hazırlanması 2017 yılı içerisinde gerçekleştirilmiştir.

Gelinen süreçte, mevcut durumda su ve toprak kaynaklarının kullanımından kaynaklı meydana gelen değişimler göz önüne alındığında Havza Master Planı Revizyonu konusunda 2026 yılında çalışmalara başlanılacaktır.